ସମ୍ପାଦକୀୟ

କାହିଁକି 'ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠବାଦ' ଗଣତନ୍ତ୍ର ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବିପଦ !

ଏବେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠବାଦ (Majaoritarianism) ଭାରତ ସମେତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଦେଶକୁ ଗ୍ରାସ କରିଛି। ଡକ୍ଟର ଆମ୍ବେଦକରଙ୍କ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଧାରଣାର ଏହା ଏକ ବିକୃତ ରୂପ। ଡକ୍ଟର ଆମ୍ବେଦକରଙ୍କ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଓ ଆନୁପାତିକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ତଥା ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ଅଧିକାରର ସୁରକ୍ଷା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରେ। ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠବାଦ ହେଉଛି ଅନ୍ୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଉପରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଧାର୍ମିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ଜାତିଗତ ଗୋଷ୍ଠୀ କିମ୍ବା ବର୍ଣ୍ଣଗତ ଗୋଷ୍ଠୀର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିସ୍ତାର। ଡ ଆମ୍ବେଦକର ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଏଭଳି ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନଥାନ୍ତେ।

ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠବାଦର ଏହି ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶୀଳ ବିଚାରଧାରା ସବୁଆଡ଼େ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। ଏହା ଉଦାରବାଦୀ ସମାଜ ଏବଂ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ। ଅଣ-ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସମାଜଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠବାଦ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ। 'ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠବାଦ'ର ରୂପ ଗୋଟିଏ ସମାଜରୁ ଅନ୍ୟ ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ଭିନ୍ନ ହୋଇପାରେ। ଯଦି କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଏକଚ୍ଛତ୍ରବାଦୀ ଶାସନ ଥାଏ, ତେବେ ସେଠାରେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠବାଦର ପ୍ରକାଶ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଗ୍ର ହୋଇଥାଏ। ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଶୋଧିତ ଓ କଠୋର ହୋଇପାରେ। ଏହା ଅଧିକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶୀଳ ଏବଂ ଦେଖିବାକୁ ଅଧିକ ନିଷ୍ଠୁର ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ।

କିନ୍ତୁ ଆମେ କେବେ ବି ଏହି ମୁଖ୍ୟ କଥାଟି ଭୁଲିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଯେ: ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠବାଦ କେବଳ ଅଣ-ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ କିମ୍ବା ଅଣ-ଉଦାରବାଦୀ ସମାଜରେ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ। ଆଜି ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠବାଦ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ପାଇଁ ଏକ ଗୁରୁତର ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି।

ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଧାରଣା କ'ଣ ?

ଗଣତନ୍ତ୍ରକୁ ଏକଚ୍ଛତ୍ରବାଦର ବିପରୀତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ। ଗଣତନ୍ତ୍ର ଏକଚ୍ଛତ୍ରବାଦ ନୁହେଁ। ଗଣତନ୍ତ୍ର ରାଜତନ୍ତ୍ର ନୁହେଁ। ଗଣତନ୍ତ୍ର ଅଳ୍ପକିଛି ଲୋକଙ୍କ ଶାସନ (oligarchy) ନୁହେଁ।

ଏହା ହେଉଛି ସେହି ସଂଜ୍ଞା ଯାହାକୁ ଅଧିକାଂଶ ଉଦାରବାଦୀ ଚିନ୍ତାବିତ୍ ସାଧାରଣତଃ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି।

କିନ୍ତୁ ଡକ୍ଟର ଆମ୍ବେଦକର ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଧାରଣାରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗ ଯୋଡ଼ିଥିଲେ ଏବଂ ଉଦାରବାଦୀ ଚିନ୍ତାବିତ୍‌ମାନଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରାଠାରୁ ଆଗକୁ ଯାଇଥିଲେ। ଦଳିତ ଓ ଶୋଷିତବର୍ଗର ମସିହା କହିଥିଲେ ଯେ, ଏକ ପ୍ରକୃତ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତାହା ହିଁ ଅଟେ ଯେଉଁଠାରେ ସାମାଜିକ ସ୍ତରରେ ଅବହେଳିତ ବା ପ୍ରାନ୍ତୀୟ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ; ସେମାନଙ୍କୁ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବାର ସ୍ଥାନ ମିଳେ ଏବଂ ସେମାନେ ନୀତି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ସ୍ଥିତିରେ ରୁହନ୍ତି। ଅନ୍ୟ ଭାଷାରେ କହିଲେ, କ୍ଷମତାକୁ ଅବହେଳିତ ଜାତି ଓ ଗୋଷ୍ଠୀ ସହିତ ଭାଗ କରାଯାଏ। ଏହା କେବଳ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସରକାର ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହା ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ସରକାର ମଧ୍ୟ ଅଟେ।

ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରକୃତ 'ଗଣତନ୍ତ୍ର' ବୋଲି କୁହାଯିବ, ତେବେ ତାହା କେବଳ ନିର୍ବାଚନ କରାଇବା ଏବଂ ବିଧାନସଭାକୁ ପ୍ରତିନିଧି ପଠାଇବାରେ ସୀମିତ ରହିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ। ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦଳିତ ଓ ଆଦିବାସୀଙ୍କ ଭଳି ଅବହେଳିତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏବଂ ମୁସଲମାନ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଓ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀଙ୍କ ଭଳି ଧାର୍ମିକ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ବର୍ଗଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନାହିଁ, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ସଫଳ ହେବ ନାହିଁ। ଯଦି ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଦିଆନଯାଏ, ଯଦି ସେମାନଙ୍କୁ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସାମିଲ କରାନଯାଏ ଏବଂ ଯଦି ସେମାନଙ୍କୁ ନୀତି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଦିଆ ନ ଯାଏ, ତେବେ ତାହା ଗଣତନ୍ତ୍ର ନୁହେଁ।

ଡକ୍ଟର ଆମ୍ବେଦକର ଆଉ ଏକ କଥା ମଧ୍ୟ ଯୋଡ଼ିଥିଲେ: ଗଣତନ୍ତ୍ର ହେଉଛି ଏପରି ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ଆମକୁ ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ।

ତେଣୁ, ଆମ୍ବେଦକରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଯଦି ସମାଜ କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ସମାନତା-ଭିତ୍ତିକ ହେଉଥାଏ, ଅସମାନତା ହ୍ରାସ ପାଉଥାଏ ଏବଂ ପ୍ରାନ୍ତୀୟ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ଷମତା ଓ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥାଏ, ତେବେ ଆମେ ଏହାକୁ ଏକ ପ୍ରକୃତ ଗଣତନ୍ତ୍ର ବୋଲି କହିପାରିବା।

ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠବାଦୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ, କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜାତି, ଧାର୍ମିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କିମ୍ବା ସାମାଜିକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏହା ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ଲାଗନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ହିଁ ଦେଶର 'ପ୍ରକୃତ' ନାଗରିକ। ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି 'ମାଟିର ସନ୍ତାନ'। ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି 'ଯୋଦ୍ଧା' ଗୋଷ୍ଠୀ। ସେମାନେ ହିଁ ପ୍ରକୃତ 'ଦେଶପ୍ରେମୀ', ଯେତେବେଳେ କି ଅନ୍ୟ ଜନସାଧାରଣ ହେଉଛନ୍ତି 'ନିମ୍ନସ୍ତରୀୟ', 'ଅଧୀନସ୍ଥ' ଓ 'ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ନାଗରିକ' ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସଂସ୍କୃତି ଓ ଜୀବନଶୈଳୀ ଦେଶ ପାଇଁ ଏକ 'ବିପଦ' ସଦୃଶ।

ସମାଜର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବର୍ଗ, ଯେଉଁମାନେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠବାଦୀ ବିଚାରଧାରାରେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁର୍ବଳବର୍ଗଙ୍କୁ କ୍ଷମତାହୀନ କରିବା ପାଇଁ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କିମ୍ବା ସାମାଜିକ ପ୍ରଥାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବାର ପ୍ରୟାସ କରନ୍ତି।

ଏହି ବିରୋଧାଭାସ ଆମେ ଏକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସମାଜରେ ସବୁଠାରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଉ। ଏହା ସମ୍ଭବ ଯେ ଆଇନ ପୁସ୍ତକରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାନ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି। କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସେହି ସମାନ ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ସମ୍ବିଧାନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିରୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଏକ ବଡ଼ ଅଂଶ ବଞ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତି। ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠବାଦୀ ଶକ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ଥାନ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ କରାଯିବା।

ନାଗାଲାଣ୍ଡର ବନ୍ଧୁମାନେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ନିଜ ଘର ଛାଡ଼ି ଦିଲ୍ଲୀ ଯାଆନ୍ତି। ସେମାନେ ଦିଲ୍ଲୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଜେଏନ୍‌ୟୁ, ଜାମିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରନ୍ତି। ଶିକ୍ଷା ଓ ଚାକିରି ପାଇଁ ସେମାନେ ଉତ୍ତର ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହରକୁ ମଧ୍ୟ ଯାଇଥାନ୍ତି।

ନିଜ ଘର ବାହାରେ, ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ ଭାରତର ବନ୍ଧୁମାନେ ଭେଦଭାବର ଶିକାର ହୁଅନ୍ତି। କଲେଜ ଏବଂ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଭେଦଭାବ କରାଯାଏ। ଭଡ଼ାରେ ଘର ନେବାକୁ ଗଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ନାନା ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼େ। ଉତ୍ତର ଭାରତର ଲୋକମାନେ ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅନୁଚିତ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି। ନାଗାଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ ରାଜ୍ୟର ଲୋକଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନେ ଭୁଲ୍ ଧାରଣା ବା 'ଷ୍ଟେରିଓଟାଇପ୍' ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି। ଏସବୁ ହେଉଛି ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠବାଦର ପ୍ରତିଫଳନ।

ତଥାପି, ଦେଶର ସମ୍ବିଧାନରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାନ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି। ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ, ବିହାର, ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ କିମ୍ବା ଦିଲ୍ଲୀରେ ଜନ୍ମିତ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଯେଉଁ ଅଧିକାର ରହିଛି, ଅରୁଣାଚଳ ପ୍ରଦେଶ କିମ୍ବା ନାଗାଲ୍ୟାଣ୍ଡରେ ବାସ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସମାନ ଅଧିକାର ରହିଛି।

କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଦଳିତ, ଆଦିବାସୀ, ନିମ୍ନ ବର୍ଗର ଲୋକ, ଧାର୍ମିକ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଏବଂ ମହିଳାଙ୍କ ଭଳି ବହୁସଂଖ୍ୟକ ଲୋକ ଭେଦଭାବର ଶିକାର ହେଉଛନ୍ତି, କାରଣ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକୁ ବିକୃତ କରାଯାଉଛି। ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ନିକଟ ଅତୀତରେ ଘୃଣା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶୀଳ ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଶକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ସକ୍ରିୟ ହୋଇଉଠିଛନ୍ତି।

ସେମାନେ ଏତେ ସକ୍ରିୟ କାହିଁକି ?

ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ସେମାନେ ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ରାଜନୈତିକ ପୃଷ୍ଠପୋଷକତା ଏବଂ ସମର୍ଥନ ପାଆନ୍ତି। ବହୁସଂଖ୍ୟକବାଦର ଏହା ଏକ କୁତ୍ସିତ ପ୍ରକାଶନ।

ଡକ୍ଟର ବି. ଆର. ଆମ୍ବେଦକର ଏକ ଚମତ୍କାର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଯେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚ ଜାତି, ଯେତେବେଳେ ହିନ୍ଦୁମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥ ପୂରଣ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହାକୁ 'ଜାତୀୟତାବାଦ' ଅଥବା ଜାତୀୟ ସ୍ୱାର୍ଥ ବୋଲି କୁହନ୍ତି।

କିନ୍ତୁ ଆମ୍ବେଦକରଙ୍କ ଅନୁସାରେ ଏବଂ ଆଜିର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଦିମାପୁର କିମ୍ବା ନାଗାଲାଣ୍ଡର ବାସିନ୍ଦାମାନେ ଦଳିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କିମ୍ବା ଧାର୍ମିକ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଅଧିକାର ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବର୍ଗ ଦ୍ୱାରା 'ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ' ଭାବରେ ବିସ୍ମିତ, ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଏବଂ ଭୂତପ୍ରବଣ କରାଯାଏ।

ସେଥିପାଇଁ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଆଜି ଗଣତନ୍ତ୍ର ପାଇଁ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠବାଦ ଏକ ବଡ଼ ବିପଦ ହୋଇ ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି। ଏହା କେବଳ ଭାରତରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ନିଜର ଭୟଙ୍କର ରୂପ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି।

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ। ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ବର୍ଣ୍ଣବୈଷମ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି। କୃଷ୍ଣକାୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅବହେଳିତ ସାମାଜିକ ଗୋଷ୍ଠୀର ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ଭେଦଭାବ କରାଯାଉଛି। ଚର୍ମର ରଙ୍ଗ, ଧର୍ମ ଏବଂ ଭାଷା ଆଧାରରେ ସେମାନଙ୍କ ସହ ଭେଦଭାବ କରାଯାଉଛି। ଏସବୁ ମାନବିକତାର ମୂଳ ଭାବନାର ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରୁଛି।

ଯୀଶୁଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରକାରେ ଆମେ ଆମର ଶତ୍ରୁଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଭଲ ପାଇବା ଉଚିତ୍। କିନ୍ତୁ ଆଜି ଆମେ କ'ଣ କରୁଛୁ ? ଆମେ ଆମର ପଡ଼ୋଶୀ, ସହ-ନାଗରିକ ଏବଂ ନିଜ ଲୋକଙ୍କ ସହ ଭେଦଭାବ କରୁଛୁ। ଆଜି ଭାରତରେ ଗୋ-ମାଂସ ଏବଂ 'ପବିତ୍ର' ଗାଈ ନାମରେ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅବହେଳିତ ସାମାଜିକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଉଛି।

ଭାରତୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସମସ୍ତ ଭାରତୀୟଙ୍କୁ ସମାନ ଭୋଟ୍‌ଦାନ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଛି। କିନ୍ତୁ ସଂସଦରେ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଆଲୋଚନା କ୍ଷେତ୍ରରେ କିଛି ରାଜ୍ୟର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହିଛି। ସେହିଭଳି, ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ମଧ୍ୟ କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜାତିର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। ତେବେ, ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ସମୟରେ କ'ଣ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ବର୍ଗର ଭାବନା ଓ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖାଯାଏ ?

ଆମର ଶାସକ ଓ ରାଜନେତାମାନେ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ଅଧିକାର ସୁରକ୍ଷା ନେଇ କେତେଦୂର ଚିନ୍ତିତ, ସେ ନେଇ ମୋର ସନ୍ଦେହ ରହିଛି। ମୁଁ ଯୁକ୍ତି କରିବି ଯେ, ଆଜି ଦିଲ୍ଲୀରେ ବସି ଶାସନ କରୁଥିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଉତ୍ତର ଭାରତୀୟ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା ଶାସକ ଗୋଷ୍ଠୀ 'ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠବାଦ'ର ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶୀଳ ବିଚାରଧାରା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛନ୍ତି। ସେମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ଭାରତ କେବଳ

ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗୋଷ୍ଠୀ ବା ଜାତିର ଅଟେ। ସେମାନଙ୍କର ବିକୃତ ଚିନ୍ତାଧାରା ଅନୁଯାୟୀ, ଭାରତ କେବଳ କିଛି ଉଚ୍ଚବର୍ଣ୍ଣର ଲୋକଙ୍କର ବାସସ୍ଥାନ, ଭାରତ ଆର୍ଯ୍ୟଗୋଷ୍ଠୀର ଅଟେ।

ସ୍ନାତକ ସ୍ତରରେ 'ଭାରତୀୟ ଜ୍ଞାନ ପରମ୍ପରା' (Indian Knowledge System) ଉପରେ ଏକ ବିଷୟ ରହିଛି, ଯାହା ପ୍ରାୟତଃ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ। ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏହି ବିଷୟଟି ବାଛିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ।

ଯଦି କେହି 'ଭାରତୀୟ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଣାଳୀ'ର ପାଠ୍ୟକ୍ରମକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେ କ'ଣ ଦେଖିବାକୁ ପାଆନ୍ତି ?

ଏହି ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଧିକାଂଶ ବିଷୟବସ୍ତୁ 'ବୈଦିକ/ଆର୍ଯ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି' ଉପରେ କେନ୍ଦ୍ରିତ। ଏଥିରେ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି। ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମ ଏବଂ ଇସଲାମ ଧର୍ମର ଅବଦାନକୁ ଏଥିରୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇଛି। ବୌଦ୍ଧ, ଜୈନ ଏବଂ ଶିଖ୍ ଧର୍ମର ଇତିହାସ ଓ ଅବଦାନକୁ ଦବାଇ ଦିଆଯାଇଛି। ଏହି ପାଠ୍ୟକ୍ରମକୁ ଏପରି ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଜାତୀୟ ଏକତା ଓ ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନର ପ୍ରସାର ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଏହା ବିଭାଜନ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି। ଏହା ଲୋକଙ୍କ ଏକ ବଡ଼ ବର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି। ଏହା ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କୁ ନିଜଠାରୁ ଦୂରେଇ ଦେଉଛି କାରଣ ସେମାନେ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ, ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରେ ନିଜର ଇତିହାସ ଖୋଜି ପାଉନାହାନ୍ତି। ଅଣ-ବ୍ରାହ୍ମଣ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଇତିହାସକୁ ପ୍ରାୟତଃ ଲୋପ କରିଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ଉପସ୍ଥିତି ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁନାହିଁ।

ଆମର ଶାସକ ଏବଂ ପ୍ରଶାସକମାନେ ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ବର୍ଗର ଏଜେଣ୍ଡାକୁ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଛନ୍ତି। ରାସ୍ତାର ନାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ସ୍ମାରକୀଗୁଡ଼ିକର ନାମ ବଦଳାଯାଉଛି। ଇସଲାମୀୟ ଅତୀତ ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଅବଦାନ ବିଶେଷ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳ ପାଲଟିଛି। ଗୋ-ମାଂସ ଏବଂ 'ପବିତ୍ର' ଗାଈ ନାମରେ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଉଛି। ସେମାନେ 'ମବ୍ ଲିଞ୍ଚିଂ' ବା ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ଜନତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଶିକାର ହେଉଛନ୍ତି। ଉଦାରବାଦୀ ବୋଲାଉଥିବା ସହରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷିତ ନୁହେଁ। ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ବାହାନାରେ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ବର୍ଗର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଉଛି। ସବର୍ଣ୍ଣବହୁଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦଳିତ ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଘର କିମ୍ବା ଫ୍ଲାଟ୍ ପାଇବା କଷ୍ଟକର ହୋଇପଡ଼ିଛି।

ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଏବଂ ଦୁର୍ବଳ ବର୍ଗର ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନଶୈଳୀ-ସେମାନଙ୍କ ସଂସ୍କୃତି ଓ ଖାଦ୍ୟାଭ୍ୟାସ-ଏସବୁ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଉଛି। ଆମ ସମ୍ବିଧାନ ଆମକୁ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଛି। ସ୍ୱାଧୀନତା ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ। ଆପଣ ଯାହା ଖାଇବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ଯେଉଁ ଧର୍ମ ପାଳନ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି କିମ୍ବା ଯାହାକୁ ବିବାହ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି- ସମ୍ବିଧାନ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କୁ ସେହି ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ। କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବରେ କ'ଣ ଘଟୁଛି ? ଶାସକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୀତ ଆଦେଶ ଓ ଆଇନ ମାଧ୍ୟମରେ ଆମର ମୌଳିକ ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷୁଣ୍ଣ କରାଯାଉଛି। ଏପରିକି ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ବର୍ଗର ଲୋକଙ୍କ ଖାଦ୍ୟାଭ୍ୟାସକୁ ମଧ୍ୟ ନିନ୍ଦନୀୟ ବୋଲି ଚିତ୍ରଣ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ପବିତ୍ର ଗୋମାତା ନାମରେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଉଛି। ସମାଜର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବର୍ଗର ରାଜନୈତିକ କ୍ଷମତା ଥିବାରୁ, ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ନିଜର ଖାଦ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସ ଥୋପ ଦେଉଛନ୍ତି। ହିନ୍ଦୀ ବେଲ୍ଟ ବାହାରେ ରହୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସ, ଜୀବନଶୈଳୀ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅଭ୍ୟାସ ଭିନ୍ନ ହୋଇପାରେ, ଏହା ବିଷୟରେ ଗଭୀର ଭାବରେ ଚିନ୍ତା ନକରି ଉତ୍ତର ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ଆଇନ ତିଆରି କରନ୍ତି। ଏହା ଜାତୀୟ ଏକୀକରଣ ପାଇଁ ବିପଦପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀବର୍ଗ ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ନିଜର ଖାଦ୍ୟ, ପୋଷାକ ଏବଂ ରୀତିନୀତି ଥୋପ ଦେଉଛନ୍ତି।

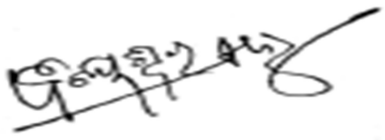

bighneswarsahu@gmail.com